

De middeleeuwen

5 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De naam “monniken” past goed bij de vroege middeleeuwen, omdat de katholieke kerk/de kloosters in deze tijd een grote rol speelde(n) 1
- De naam “ridders” past goed bij de vroege middeleeuwen, omdat het feodale stelsel in deze tijd vorm krijgt 1

De periode van de vroege middeleeuwen zou ook gekarakteriseerd kunnen worden als:

- de periode van “het ontstaan en de verspreiding van de islam” en 1
- de tijd van het hofstelsel/de horigheid/de zelfvoorzienende agrarische cultuur 1

Opmerking

Alleen voor historisch juiste namen, passend in de vroege middeleeuwen, worden scorepunten toegekend.

6 maximumscore 5

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Deze gedragsregels passen bij “(het ontstaan en) de verspreiding van de islam” (of een omschrijving daarvan) 1
- De verandering die uit de bron is af te leiden is de invoering van de islam als overheersende godsdienst 1
- wat blijkt uit de regels die niet-islamieten als tweederangs burgers behandelen / de islam bevoorrechten 1
- De continuïteit die uit de bron is af te leiden is het voortbestaan van een christelijke/niet-islamitische gemeenschap (met een eigen godsdienstuitoefening) 1
- wat blijkt uit de noodzaak regels te maken voor niet-islamieten / de regels voortdurend te herhalen (als er geen niet-islamieten waren geweest, was er geen noodzaak dergelijke regels af te kondigen) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door het Edict van Pîtres zou Karel de Kale zijn gezag kunnen vergroten door het versterken van zijn economische positie, omdat de koning meer invloed zou krijgen op het uitgeven/het uiterlijk van de munten / controle zou krijgen op de (jaar)markten in het hele rijk 2
- Koning Karel de Kale slaagt er niet in de controle op zijn rijk te versterken, omdat in de vroege middeleeuwen feodale verhoudingen ontstaan, die het staatsgezag versplinteren/sterk centraal gezag onmogelijke maken / hem afhankelijk maken van zijn vazallen 1
- De latere Franse koningen kunnen het centrale gezag wel versterken, doordat zij in de late middeleeuwen erin slagen (met hulp van de steden/de burgerij) de afhankelijkheid van de feodale adel te verminderen 1